

Yhteiset asiantuntijapalvelut
Lång Ossi

julkinen

Säteilyturvakeskuksen neuvottelukunnan kokous 10.1.2023

Aika 12.00–15.00

Paikka Teams

Osallistujat Paikalla neuvottelukunnan jäsenet Markku Heikura (pj), Pauli Forma, Oras Tynkkynen, Marja Lehtimäki, Päivi Sillanaukee (videoyhteydellä klo 13:45 saakka) sekä Petteri Tiippa. Asiantuntijoina Karim Peltonen, Markku Kivioja sekä Ossi Lång (sihteeri).

1 Kokouksen avaaminen

Kokous alkoi klo 12.00. STUKin uusi hallintojohtaja Markku Kivioja esittäytyi.

2 Katsaus muutoksiin toimintaympäristössä ja uuden strategian esittely

Petteri Tiippa kertoi, että STUKin tulostavoitteet ja toimintasuunnitelma toteutuivat hyvin vuonna 2022. Toimintaympäristössä tapahtui yllättäviä muutoksia, jotka vaikuttivat merkittävästi viraston päivittäiseen toimintaan:

- Venäjän hyökkäys Ukrainaan on vaikuttanut työhön päivittäin. Vuoden aikana esillä olleet teemat ovat vaihtuneet: Ukrainan ydinvoimalaitosten turvallisuus, Tšernobylin tilanne, ydinaseet ja likaiset pommit ovat vuorollaan herättäneet huolta. Nyt keskustelu näyttää rauhoittuneen mutta varautuminen poikkeustilanteisiin on edelleen keskeinen asia STUKin päivittäisessä toiminnassa.
- Fennovoiman ydinvoimalaitoshanke päättyi keväällä 2022 kun yhtiö veti pois rakennuslupahakemuksen. Tähän päättyi myös valvontatyö STUKissa, millä oli isohko resurssivaikutus. Tilannetta helpotti, että hankkeen aikatauluun liittyvät riskit oli tunnistettu jo aiemmin, minkä johdosta rekrytointeja ei oltu tehty etupainotteisesti.
- Kolmas iso asia on ollut muuttaminen uusiin toimitiloihin. Siirtyminen sujui hyvin ja hanke toteutui aikataulu, kustannus ja laatutavoitteiden osalta.

Neuvottelukunta kysyi, miten STUK on tukenut Ukrainaa kuluneen vuoden aikana. Karim Peltonen kertoi, että STUK on toimittanut Ukrainaan mm. säteilyvalvontalaitteita, tarjonnut tukea EU:n varautumiskeskukselle ERCC:lle jonne STUKin asiantuntijoita lähetettiin myös paikan päälle sekä mm. kustannettu ukrainalaisten asiantuntijoiden matkoja kv. tapaamisiin. Materiaalista- ja koulutustukea on tarkoitus laajentaa tänä vuonna entisestään yhteistyössä Pohjoismaiden kanssa.

Neuvottelukunta kysyi, miten Fennovoiman hankkeessa tehty työ olisi hyödynnettävissä mahdollisissa tulevilla hankkeilla. Petteri arvioi, että hyödyllistä olisi lähinnä laitospaikkaa koskeva tieto. STUK on puolestaan saanut kokemusta uuden tyyppisen laitoksen arvioinnista, mikä voisi olla hyödynnettävissä asiantuntijapalveluissa muissa maissa.

Petteri esitteli STUKin uuden strategian kärkiä. Strategiatyössä siirrytään rullaavaan strategiamalliin, jossa strategiaa päivitetään jatkossa neljän vuoden sykleissä. Prosessia on pyritty keventämään. Uutena asiana strategiassa korostuu STUKin rooli turvallisuusviranomaisena valvovan viranomaisen rinnalla. Toiminnan tehokkuus ja riskitietoinen valvonta pysyvät tärkeinä toiminnan kehittämisen teemoina, jotka jatkuvat aiemmalta strategiakaudelta. Uusia vahvistuneita muutosvoimia ovat muuttunut turvallisuustilanne, varautuminen, uudet teknologiat ja energiaomavaraisuus.

Strategiaan liittyy kaksi yhteiskunnallista vaikuttavuustavoitetta:

1. Vastuulliset toimijat ja sujuvat viranomaispalvelut.
2. Yhteiskunnan kokonaisturvallisuus ja turvallisuuden tunne.

Ensimmäinen liittyy STUKin valvontatehtävään: mahdollistava säännöstö ja joustava luvittaminen sekä uudet tekniikat. Toinen tavoite kiinnittyy poikkihallinnollisiin tavoitteisiin, konkretisoituu tilannekuvatoimintana ja viestintänä. Strategian mukaisesti STUK pyrkii olemaan jatkossa aiempaa proaktiivisempi yhteiskunnallinen toimija – yksi työkalu tässä on tilannekuvatoiminta, jonka kehittämiseen on panostettu.

Neuvottelukunta totesi, että rullaava strategia johtaa pienempiin muutoksiin mutta tuo ketteryyttä. Neuvottelukunta antoi myös kommentteja strategian visualisointiin ja kysyi, miten ennakointityö on STUKissa tuotu osaksi strategiaprosessia. Jussi Heinonen totesi, että tietoa on mutta sitä ei vielä koota yhteen kyllin systemaattisesti. Tämä on kehitysalue.

Keskusteltiin, että henkilöstön näkökulma ei näy strategiassa nyt kovin vahvasti. Esimerkiksi jaksaminen on työntekijöille tärkeä teema. Henkilöstöasioihin on STUKissa panostettu vahvasti viime vuosina, joten aihetta ei nyt haluttu nostaa kärkiaiheeksi. Tämä ei tarkoita, etteikö henkilöstön hyvinvointi olisi tärkeä aihe. Keskusteltiin pitäisikö henkilöstön näkökulma tuoda näkyvämmiin osaksi strategiaa.

Neuvottelukunta kysyi, onko kansainvälinen toiminta jätetty tarkoituksella strategian ulkopuolelle? Kysyntä kansainvälisille palveluille ja yhteistyölle on kasvanut, mm. koska monet maat suunnittelevat ydinenergian käytön lisäämistä, mutta näkökulma on upotettu muihin aiheisiin.

3 STUKin tavoitteet seuraavalle hallituskaudelle

Karim Peltonen esitteli STUKin tavoitteita hallitusohjelmataavoitteita: aiheita, joita on syytä tuoda yhteiskunnalliseen keskusteluun. Näihin liittyy myös resurssipuoli, esimerkiksi pienreaktorien luvittamiseen varautumisen osalta.

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen esiin nostaminen strategiatasolla on STUKissa uusi ajattelutapa, mikä on herättänyt keskustelua myös sisäisesti. Tavoitteena on viestinnällinen rytmivaihdos: proaktiivisuus ja tiedon tarjoaminen. Nyt esiteltyjä aiheita työstetään eteenpäin:

1. Kansallinen turvallisuus: mm. mittauskapasiteetti, turvallisuudentunne, varautuminen.

Yhteiset asiantuntijapalvelut
Lång Ossi

julkinen

2. Uudet teknologiat: viranomaisen valmiudet vastata odotuksiin: vihreä siirtymä, omavaraisuus, YEL-uudistus.

Neuvottelukunta totesi, että hallitusohjelmavaikuttamiselle startti on myöhäinen vaaleja ajatellen, mutta työ jatkuu vaalien jälkeenkin. Neuvottelukunta painotti, että viranomaisen on tärkeää vaikuttaa ja tarjota oikeaa, objektiivista tietoa päätöksenteon tueksi – jos ei sitä tee itse, sen tekee joku muu.

4 **Kokouksen päättäminen**

Kokous päättyi klo 13.45, minkä jälkeen neuvottelukunta tutustui uuden toimitalon laboratoriotiloihin, kenttämittauskapasiteettiin ja valmiuskeskukseen.

Seuraava kokous pidetään 24. toukokuuta klo 13-15.

Jakelu Säteilyturvakeskuksen neuvottelukunta, STUK JORY